

УДК 338.45:621:005.336.1
DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2019-28-59>

Швець Ю. О.
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Запорізького національного університету*

Shvets Yuliia
*Candidate of Economic Sciences (Ph. D. in Economics),
Senior Lecturer of Finance, Banking and Insurance
Zaporizhzhia National University*

ДОСЛІДЖЕННЯ ЧИННИКІВ ВПЛИВУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ

Анотація. Визначено, що ефективність управління операційною діяльністю для підприємств машинобудування свідчить про результативність функціонування, раціональність використання ресурсів, витрачання коштів. Проте на результативність операційної діяльності підприємств постійно впливають чинники ринкового середовища, які можуть спричинити прийняття необґрунтованих рішень, надмірне витрачання коштів та втрату конкурентних переваг, погіршення показників діяльності. Проаналізовано підходи вчених до виділення чинників впливу на ефективність управління операційною діяльністю підприємств. Визначено чинники зовнішнього та внутрішнього середовища, що впливають на операційну діяльність підприємств машинобудування. Запропоновано шляхи подолання впливу чинників на ефективність управління операційною діяльністю, а саме: виділення коштів на поліпшення операційної діяльності; аналізування конкурентів, дослідження ринку; впровадження сучасного обладнання; проведення рекламної діяльності; пошук більш якісної сировини; створення сприятливих умов праці; мотивація працівників; модернізація виробничого процесу; розширення асортименту продукції; впровадження нових технологій та підходів до управління. З'ясовано, що врахування впливу чинників під час здійснення управління операційною діяльністю дасть змогу своєчасно реагувати на них, підвищувати результативність функціонування, прибутковість підприємств машинобудування.

Ключові слова: операційна діяльність, управління операційною діяльністю, чинники впливу, внутрішнє та зовнішнє середовище, економічна ефективність.

Вступ та постановка проблеми. В умовах ринкової економіки для підприємств машинобудування одним з актуальних питань є здійснення ефективної операційної діяльності, що дасть змогу підвищити конкурентоспроможність продукції, зміцнити позиції на ринках збуту, поліпшити фінансовий стан, визначити напрями подальшого розвитку. Водночас умовами стійкого розвитку підприємств є успішна торговельна діяльність та ефективність виробничого процесу, раціональність використання ресурсів. Однією з умов ефективності операційної діяльності підприємств є визначення, аналізування, оцінка чинників зовнішнього та внутрішнього середовища, що впливають на операційну діяльність і на результат функціонування у цілому. Під час визначення чинників впливу на ефективність управління операційною діяльністю потрібно враховувати специфіку функціонування підприємств машинобудування для своєчасної реакції на них, пристосування до певних змін. Отже, існує об'єктивна необхідність у дослідженні чинників впливу на ефективність управління операційною діяльністю підприємств машинобудування, що дасть змогу дослідити ефективність управління, виявити причини погіршення та можливості їх подолання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження наукових праць показує, що існує безліч чинників, які впливають на ефективність управління діяльністю підприємств. Питання ефективності діяльності, економічної ефективності підприємства є дискусійними. Дослідження чинників впливу на операційну діяльність, ефективність функціонування, процес управління підприємств розглянуто у працях багатьох учених, серед яких: В.О. Данильченко [1], К.С. Дойчева [2], І. Єрфорт, Ю. Єрфорт [3], О.Я. Костишина [4], О.М. Лизунова, О.О. Пуханов [5], Г.М. Мадрига [6], С.М. Пісарюк [7], Г.Г. Савіна, Т.І. Скібіна [8], С.С. Свиридова, О.О. Пожар [9], О.В. Сташук, Т.П. Назарчук, М.О. Подвисоцька [10].

Варто зазначити, що існує потреба у конкретизації наукових досліджень щодо визначення чинників впливу на ефективність управління операційною діяльністю підприємств машинобудування. Незважаючи на глибокі наукові дослідження окреслених питань, доцільно уточнити чинники впливу на ефективність управління операційною діяльністю з урахуванням специфіки підприємств. Аналіз чинників впливу на операційну діяльність підприємств є важливим, оскільки їх урахування дасть змогу підвищити конкурентоспроможність, здійснити пошук нових шляхів розвитку.

Метою даної роботи є визначення підходів учених до виділення чинників впливу на ефективність операційної діяльності підприємств, узагальнення переліку чинників впливу на ефективність управління операційною діяльністю підприємств машинобудування, визначення способів, шляхів уникнення негативного впливу чинників та досягнення результативності операційної діяльності підприємств.

Результати дослідження.

На сучасному етапі розвитку підприємницької діяльності підприємства машинобудування відіграють вагомий роль у розвитку економіки країни, але на ефективність їхньої роботи постійно впливають чинники зовнішнього та внутрішнього середовища. Конкуренція та ринкові умови змушують підприємства машинобудування до пошуку шляхів досягнення довгострокового успіху, зростання конкурентоспроможності, стабілізації показників діяльності, що можливо шляхом поліпшення ефективності управління операційною діяльністю на підприємстві.

Під впливом бізнес-середовища, різноманітних чинників, в умовах появи загроз та ризиків підприємства машинобудування змушені поліпшити процес реагування

та адаптації до змін, викликів навколишнього середовища. На підприємствах машинобудування, щоб залишатися конкурентоспроможними у бізнесі, управління діяльністю повинно розглядатися як одна з ключових сфер, що впливає на успіх підприємства у цілому, проведення операційної діяльності.

Керівництво на підприємствах машинобудування повинне вміти вчасно визначати чинники, які впливають на управління операційною діяльністю, та своєчасно вдосконалювати управління своїми операціями, що дасть змогу розподіляти виробничі витрати, планувати графіки постачання, організувати виробництво продукції, налагодити відносини з постачальниками, а також підвищити продуктивність праці на підприємстві. Вдосконалення управління операційною діяльністю дасть змогу досягти підприємству своїх цілей, сформованих завдань.

Для того щоб залишатися конкурентоспроможними, формувати конкурентні переваги, поліпшити організаційні показники, підприємствам машинобудування доцільно постійно вдосконалюватися і прагнути впроваджувати сучасні технології. Зростаючий рівень конкурентної боротьби, дешевший продукт та довший життєвий цикл обслуговування, зростання кількості високоякісних продуктів, більш освічені та якісні споживачі та можливості нових технологій посилюють тиск на функціонування підприємств, зумовлюють потребу у визначенні впливу зовнішніх чинників на здійснення операційної діяльності.

Аналіз наукових публікацій дає змогу виокремити чинники, що впливають на операційну діяльність промислових підприємств в Україні. Найчастіше виділяють чинники внутрішнього та зовнішнього середовища впливу на операційну діяльність підприємства.

Зовнішні чинники впливають на ефективність здійснення операційної діяльності, але їх не можна контролювати, нейтралізувати чи уникнути. Чинники зовнішнього впливу не залежать від діяльності, що здійснює підприємство, але мають вагомий вплив на ефективність їх функціонування. Зовнішні чинники поділяються на чинники прямого і непрямого впливу, чинники макросередовища та мікросередовища [7].

Розуміння впливу зовнішніх чинників дає можливість керівництву підприємства чітко спланувати та стимулювати певні дії, що впливає на довгостроковий успіх, показники діяльності, конкурентоспроможність.

Більш детально розглянемо основні зовнішні чинники, які поділяються на чинники макросередовища та мікросередовища, що мають значний вплив на реалізацію операційної діяльності на підприємстві. Серед чинників макросередовища слід виділити: економічні (використання кредитних ресурсів, податкове навантаження, добробут населення, інфляція); соціальні (освіта, доходи населення); політичні (міжнародні відносини, політична ситуація); правові (нормативи, закони, що регулюють діяльність підприємств); науково-технічні (нові способи доставки товарів, модернізація обладнання, програмне забезпечення, інформаційні технології, нові методи управління); екологічні (стан навколишнього середовища, стан природних ресурсів); демографічні [7, с. 94–98; 8].

Аналізуючи вплив зовнішніх чинників на операційну діяльність, також слід виділити демографічні чинники, до яких відносять чисельність та структуру населення, міграційні потоки, частку працездатного населення. Зокрема, вплив демографічних чинників спостерігається під час вибору ринків збуту, прийому на роботу працівників підприємства та стратегії втілення підприємницької діяльності.

Вагомий вплив на управління операційною діяльністю мають економічні чинники, які також впливають на

діяльність підприємства у цілому, серед них слід виокремити рівень добробуту населення, митну систему, інфляційні чинники, використання споживчих кредитів, розмір мінімальної заробітної плати, економічний розвиток держави, співвідношення експорту та імпорту товарів [9, с. 94–95].

Далі проаналізуємо чинники мікросередовища, які мають суттєвий вплив на операційну діяльність на промисловому підприємстві й серед яких найчастіше виділяють: постачальників (якість роботи постачальників, швидкість доставки товарів, економія енергоносіїв, закупівельна ціна); конкурентів (ситуація на ринку, рівень конкурентної боротьби, ризики діяльності, конкурентні переваги); споживачів (потрібно враховувати зміну попиту, рівень цін конкурентів, рекламні заходи); посередників (швидкість надання послуг, якість роботи, використання інформації) [7, с. 94–98; 8].

Чинники внутрішнього середовища мають більш відчутний вплив на ефективність управління операційною діяльністю, стратегію розвитку, правильність прийняття управлінських рішень. Внутрішні чинники залежать, насамперед, від специфіки функціонування підприємств машинобудування, і дієвість їх нейтралізації залежить від контролю керівництва, своєчасності прийняття відповідних рішень. Саме ці чинники здійснюють прямий і значний вплив на економічну ефективність операційної діяльності промислових підприємств, здійснення управління, очікувані результати діяльності.

Детальніше розглянемо та проаналізуємо вплив внутрішніх чинників на управління операційною діяльністю, а саме:

- соціальних чинників (кваліфікація персоналу, умови праці, організація праці, стимулювання продажу) [1, с. 139–140];
- організаційно-управлінських чинників (прогресивні методи закупівлі та продажу товарів, застосування сучасних технологій, рівень менеджменту, організаційна структура управління) [1, с. 139–140];
- забезпечення фінансовими ресурсами, рівень прибутковості;
 - кредитоспроможність підприємства;
 - забезпечення економічними ресурсами та обсяг товарообороту [2];
- якості управління, організації роботи підрозділів підприємства [2];
- виробничих чинників (рівень зношеності обладнання, устаткування, забезпеченість матеріалами, сировиною, якість продукції) [2; 8];
- економічних чинників (позикові кошти, відсоток власного капіталу, рівень заборгованості) [8];
- інноваційних чинників (упровадження інновацій в управління, роботу з персоналом, виробництво продукції, просування товарів на ринок) [8];
- якості персоналу (чисельність працівників, якісний склад, підготовка працівників, мотивація впливають на формування асортиментної політики, попит споживачів) [2; 7, с. 96–98];
- організаційних чинників (плинність кадрів, умови роботи, трудова дисципліна, оптимізація робочого часу, кадрова політика) [7, с. 96–98];
- бренда та іміджу (дають змогу підвищити конкурентоспроможність, сформувати конкурентні переваги, збільшити обсяги продажу, попит на продукцію та заключити контракти з новими партнерами, полегшити вихід на нові ринки збуту) [7, с. 96–98];
- маркетингу (активізація рекламної діяльності, впровадження різних знижок, бонусів, просування продукції на ринок) [7, с. 96–98];

– стану матеріально-технічної бази (модернізація застарілого обладнання, впровадження технологій, застосування сучасного устаткування, обладнання робочих місць сприятимуть зниженню витрат, підвищенню продуктивності праці, економічної ефективності) [7, с. 96–98];

– виробництва та цінової політики (організація виробничої діяльності, роботи структурних підрозділів, розширення асортименту товарів та послуг, коригування цін, дослідження цін конкурентів) [7, с. 96–98];

– якості обслуговування (спектр наданих послуг, доставка товарів, організація роботи персоналу впливають на попит споживачів) [7, с. 96–98].

Проаналізувавши внутрішні чинники, можна відзначити, що значний вплив на управління операційною діяльністю підприємств машинобудування здійснюють чинники структури управління, якості персоналу, маркетингу, економічні, стан матеріально-технічної бази, виробництво, організаційні та імідж.

Проаналізувавши вплив зовнішніх та внутрішніх чинників на здійснення операційної діяльності підприємств машинобудування, також доцільно зазначити про вплив чинників на показники діяльності підприємства, визначити шляхи, способи нейтралізації негативного впливу виявлених чинників.

Вплив зовнішніх та внутрішніх чинників на показники підприємств машинобудування характеризується невизначеністю у періодах їх прояву, їх вплив позначається на розмірі прибутку, результативності функціонування, конкурентоспроможності, обсягах виробництва та продажу продукції.

Також чинники ринкового середовища впливають на суму витрат підприємства, собівартість продукції, витрати на зберігання товарів, витрати на збут та витрати на маркетинг, ціну продукції, але дані показники можна корегувати шляхом упровадження інноваційних та новітніх технологій у виробничому процесі, збуту продукції, задоволення потреб споживачів [3, с. 216–218].

Вагомий вплив чинники ринкового середовища мають на продуктивність праці, адже відбір кваліфікованого персоналу, підготовка та перепідготовка працівників, методи мотивації та стимулювання дають змогу підприємствам машинобудування підвищити обсяги виробництва, збуту якісної продукції, функціонувати прибутково.

Дослідження впливу чинників на ефективність управління операційною діяльністю підприємств машинобудування дає змогу зауважити, що одними з вагомих дій для керівництва підприємства є розроблення, застосування шляхів та способів нейтралізації негативного впливу чинників. Серед основних шляхів мінімізації їхнього негативного впливу на управління операційною діяльністю можна визначити:

- аналізування та моніторинг діяльності підприємств машинобудування;
- визначення недоліків, слабких сторін в операційній діяльності та їх усунення;
- використання переваг та сильних сторін операційної діяльності;
- впровадження програмного забезпечення, комп'ютеризацію робочих місць, якісний відбір, обробку, передачу інформації;
- моніторинг та аналіз діяльності конкурентів, конкурентоспроможності їхньої продукції;
- впровадження нових технологій та методів здійснення операційної діяльності;
- пошук нових інноваційних напрямів здійснення виробничого процесу, організацію виробництва нового виду продукції;

– своєчасне планування здійснення операційної діяльності;

– використання у виробництві достатньої кількості устаткування, заміну зношеного обладнання, автоматизацію, механізацію виробництва;

– використання досвіду закордонних підприємств щодо управління операційною діяльністю та впровадження більш нових методів управління;

– підбір кваліфікаційних кадрів, створення умов для підвищення кваліфікації працівників;

– пошук та укладення контрактів із постачальниками на більш вигідних умовах;

– мінімізацію витратання коштів, оптимізацію робочого часу;

– застосування сучасних методів мотивації і стимулювання персоналу;

– прогнозування результатів діяльності та розроблення напрямів розвитку;

– обмін інформаційними даними між підрозділами підприємства, цехами;

– активізацію рекламної діяльності, впровадження системи знижок;

– поліпшення обслуговування клієнтів та врахування їхніх зауважень.

Результативність функціонування, що виникає у процесі нейтралізації негативного впливу чинників на операційну діяльність підприємств машинобудування свідчить про правильність та достатність проведених заходів керівництвом підприємства, а також ефективність використання способів, шляхів мінімізації дії чинників [6].

Визначивши вплив чинників на показники діяльності та сформувавши шляхи нейтралізації їхнього негативного впливу на ефективність управління операційною діяльністю підприємств машинобудування, слід також відзначити результати, яких можна досягти за умови протидії негативним чинникам: виготовлення більш якісної продукції, зниження цін; зменшення обсягу бракованої продукції; збільшення попиту на продукцію; зменшення собівартості виробленої продукції; коригування виробничих витрат; виробництво нової продукції та надання нових

послуг; зростання виручки від реалізації продукції, прибутку; розширення виробничих потужностей та вихід на нові ринки збуту; налагодження господарської діяльності; формування конкурентних переваг; підвищення інвестиційної привабливості.

У цілому протидія та нейтралізація дії чинників зовнішнього і внутрішнього середовища на ефективність управління операційною діяльністю забезпечать стабільність функціонування, продуктивність та ритмічність роботи підприємств машинобудування.

Висновки. В умовах ринкового середовища для успішного функціонування підприємств машинобудування вагомим фактором відіграє ефективність управління операційною діяльністю, що можливо на підставі врахування впливу чинників зовнішнього та внутрішнього середовища на дану діяльність. Проаналізовано вплив чинників внутрішнього та зовнішнього середовища на операційну діяльність підприємств та з'ясовано, що їх слід враховувати для поліпшення результативності роботи підрозділів підприємства, цехів.

Значний вплив на ефективність операційної діяльності, рентабельність, прибутковість, ритмічність здійснення виробництва мають: рівень ресурсного забезпечення виробництва, тобто використання матеріалів, сировини, персоналу, інформаційних даних; рівень технічного розвитку підприємства, тобто впровадження новітнього обладнання, програмного забезпечення, модернізація виробництва; фінансове забезпечення; кваліфікація працівників, організація їх праці та виробництва; інвестиційна привабливість; ефективність комерційної та ресурсної діяльності; обґрунтованість прийняття управлінських рішень.

Дослідження чинників впливу на ефективність управління операційною діяльністю підприємств машинобудування сприятиме їх подальшому врахуванню під час оцінки економічної ефективності операційної діяльності та дасть змогу адаптуватися до впливу чинників, підвищити фінансову стабільність, поліпшити якість послуг, вирішити існуючі проблеми у виробництві, торговельній діяльності, управлінні кадрами, вибрати напрями покращення роботи.

Список використаних джерел:

1. Данильченко В.О. Вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на ефективність фінансово-економічної діяльності підприємств гуртової торгівлі. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 1(127). С. 133–143.
2. Дойчева К.С. Фактори, які впливають на ефективність діяльності підприємства. *Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки*. 2011. № 2(10). С. 23–28.
3. Єрфорт І., Єрфорт Ю. Ефективність операційної діяльності підприємств. *Економічний аналіз*. 2012. Вип. 11(2). С. 215–219.
4. Костишина О.Я. Фактори формування операційного прибутку підприємств. *Економіка будівництва і міського господарства*. 2006. № 3. Т. 2. С. 167–174.
5. Лизунова О.М., Пуханов О.О. Забезпечення ефективності діяльності підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2017. Вип. 12(1). С. 187–190.
6. Мадрига Г.М. Теоретичні підходи до аналізу факторів впливу на ефективність діяльності малих підприємств. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2012. № 739. С. 16–21.
7. Пісарюк С.М. Фактори впливу на економічну ефективність операційної діяльності торговельних мереж. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2014. № 3(27). С. 94–99.
8. Савіна Г.Г., Скібіна Т.І. Фактори зовнішнього та внутрішнього впливу на рівень ефективності управління підприємством комплексу комунальних послуг. *Ефективна економіка*. 2016. № 12. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5300> (дата звернення: 28.11.2019).
9. Свиридова С.С., Пожар О.О. Оцінка факторів впливу на рентабельність підприємства. *Молодий вчений*. 2014. № 11(14). С. 93–96.
10. Стащук О.В., Назарчук Т.П., Подвисоцька М.О. Факторний аналіз в управлінні операційним прибутком підприємства. *Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету. Економічні науки*. 2014. Вип. 26. С. 94–99.

References:

1. Danylchenko V.O. (2012). Vplyv zovnishnikh i vnutrishnikh chynnykiv na efektyvnostj finansovo-ekonomichnoji dijalnosti pidpryjemstv ghurtovoji torghivli [Influence of external and internal factors upon efficiency of financial & economic activity of wholesale trade enterprises]. *Current problems of the economy*, no. 1(127), pp. 133–143.

2. Doycheva K.S. (2011). Faktory, jaki vplyvajutj na efektyvnistj dijajlnosti pidpryjemstva [Factors, that influence the efficiency of the enterprise]. *Bulletin Zaporizhzhia national university: Proceedings Scientific publications. Economic sciences*, no. 2(10), pp. 23–28.
3. Erfort I., Erfort Y. (2012). Efektyvnistj operacijnoji dijajlnosti pidpryjemstv [Efficiency of operating activities of enterprises]. *Economic analysis*, vol. 11 (2), pp. 215–219.
4. Kostyshina O. (2006). Faktory formuvannja operacijnogho prybutku pidpryjemstv [Factors of formation of operational profit of the enterprises]. *Economics of civil engineering and municipal economy*, no. 3, vol. 2. pp. 167–174.
5. Lizunova O.M., Pukhanov O.O. (2017). Zabezpechennja efektyvnosti dijajlnosti pidpryjemstva [Ensuring the effectiveness of the company]. *Scientific Bulletin of Uzhgorod National University. Series: International Economic Relations and the World Economy*, vol. 12(1), pp. 187–190.
6. Madryha H.M. (2012). Teoretychni pidkhody do analizu faktoriv vplyvu na efektyvnistj dijajlnosti malykh pidpryjemstv [Theoretical going is near analysis of factors of influence on efficiency of activity of small enterprises]. *Bulletin of the National University «Lviv Polytechnic»*, no. 739: Management and Entrepreneurship in Ukraine: Stages of Formation and Problems of Development, pp. 16–21.
7. Pisaryuk S.M. (2014). Faktory vplyvu na ekonomichnu efektyvnistj operacijnoji dijajlnosti torghoveljnykh merezh [Factors influencing the economic efficiency of operating networks of retailers]. *Collection of scientific works of the Taurida State Agrotechnological University (Economic Sciences)*, no. 3 (27), pp. 94–99.
8. Savina G.G., Skibina T.I. (2016). Faktory zovnishnjogho ta vnutrishnjogho vplyvu na rivenj efektyvnosti upravlinnja pidpryjemstvom kompleksu komunaljnykh poslugh [External and internal factor of influence on effectiveness of the management company that provides a range of utilities]. *Efektivna ekonomika*, no. 12. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5300> (accessed 10 November 2019).
9. Sviridova S.S., Pozhar O.A. (2014). Ocinka faktoriv vplyvu na rentabelnistj pidpryjemstva [An estimation of factors of influence is on profitability of enterprise]. *Young Scientist*, no. 11 (14), pp. 93–96.
10. Stashchuk O.V., Nazarchuk T.P., Podvisotska M.O. (2014). Faktornyj analiz v upravlinni operacijnym prybutkom pidpryjemstva [Factor analysis in operating profit management of an enterprise]. *Bulletin of the Bukovyna State Financial and Economic University. Economic sciences*, Vol. 26, pp. 94–99.

ИССЛЕДОВАНИЕ ФАКТОРОВ ВЛИЯНИЯ НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ УПРАВЛЕНИЯ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ ПРЕДПРИЯТИЙ МАШИНОСТРОЕНИЯ

Аннотация. Определено, что эффективность управления операционной деятельностью для предприятий машиностроения свидетельствует о результативности функционирования, рациональности использования ресурсов, расходовании средств. Однако на результативность операционной деятельности предприятий постоянно влияют факторы рыночной среды, которые могут повлиять на принятие необоснованных решений, излишнее расходование средств и потерю конкурентных преимуществ, ухудшение показателей деятельности. Проанализированы подходы ученых к выделению факторов влияния на эффективность управления операционной деятельностью предприятий. Определены факторы внешней и внутренней среды, которые влияют на операционную деятельность предприятий машиностроения. Предложены пути преодоления влияния факторов на эффективность управления операционной деятельностью, а именно: выделение средств на улучшение операционной деятельности; анализ конкурентов, исследование рынка; внедрение современного оборудования; проведение рекламной деятельности; поиск более качественного сырья; создание благоприятных условий труда; мотивация работников; модернизация производственного процесса; расширение ассортимента продукции; внедрение новых технологий и подходов к управлению. Установлено, что учет влияния факторов при осуществлении управления операционной деятельностью позволит своевременно реагировать на них, повышать результативность функционирования, прибыльность предприятий машиностроения.

Ключевые слова: операционная деятельность, управление операционной деятельностью, факторы влияния, внутреннее и внешнее среда, экономическая эффективность.

INVESTIGATION OF FACTORS INFLUENCING THE EFFICIENCY OF OPERATING MANAGEMENT OF MACHINE-BUILDING ENTERPRISES

Summary. It is determined that the efficiency of operational activity management for machine-building enterprises indicates the efficiency of operation, rational use of resources, spending of money. However, the effectiveness of the operating activities of enterprises is constantly influenced by factors of the market environment, which can lead to unreasonable decisions, excessive spending of funds and loss of competitive advantages, deterioration of performance indicators. The article analyzes the approaches of scientists to the selection of factors of influence on the efficiency of managing the operational activity of enterprises. The factors of the external and internal environment influencing the operational activity of machine-building enterprises are determined. The environmental factors include: economic (tax burden, population welfare, inflation, crediting); political (political situation, laws governing the activity of enterprises); scientific and technical (new technologies, modern equipment, software); social (purchasing advantages, education); company environment (competitors, consumers, suppliers, intermediaries); environmental (environmental pollution). Among the factors of the internal environment that affect the management of operating activities are: quality of customer service; brand and image; production capabilities of the equipment; financial support; effectiveness of marketing department; logistics; innovation in management; use of modern equipment; staff efficiency; organization of work; product range; price policy for products; production organization; information support; interaction of units. The ways of overcoming the influence of factors on the efficiency of operating activity management are suggested, namely: allocation of funds for improvement of operational activity; competitor analysis, market research; introduction of modern equipment; carrying out of advertising activity; search for better raw materials; creation of favorable working conditions; motivation of employees; modernization of the production process; expansion of product range; introduction of various discounts; introduction of new technologies and approaches to management; establishing relationships with suppliers. It is found that taking into account the influence of factors in the management of operational activities will allow timely response to them, increase the efficiency of operation, profitability of engineering enterprises.

Key words: operational activity, operational activity management, factors of influence, internal and external environment, economic efficiency.